

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 765. An executor munus suum delegare possit altari, illudque transeat ad hæredes illius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

sine licentia superioris exercere hoc munus; & hanc licentiam in societate solus generalis concedere possit subditis societatis, ipsi (etiam Provinciales & locorum superiores) peccabunt mortaliter, exercentes hoc munus sine licentia generalis, non quidem directè vi constitutionum suarum, sed vi juris communis. E contra de Lugo *l. c. num. 326.* ait, hoc ipsum semper visum sibi difficile; eò quòd de jure communi etiam aliis superioribus competat potestas concedendi subditis hanc licentiam, ita ut, si cum hac licentia exercent dictum munus, non peccent mortaliter, nec agant contra legem Canonicam. in citato autem loco constitutionum notarum referretur solum generali facultas dispensandi in constitutione nostra, quã illud munus prohibetur nostris; & constitutiones nostræ non obligent ad culpam, consequens sit, ut subditus societatis agens contra illam constitutionem, non obtenta legitima ejus dispensatione, ex hoc capite non peccet mortaliter, uti nec superior immediatus eam facultatem concedens; nec etiam peccet contra legem Canonicam; cum hæc solum prohibeat exercitum hujus muneris sine consensu sui Prælati immediati; regula autem nostra non auferat ab aliis superioribus nostris potestatem, quam de jure communi habent, sed solum non concedit potestatem dispensandi in prohibitione facta in eadem constitutione. ita Lugo, ut videtur, probabilis. Porro tamen Fratres minores nullatenus executores esse possint, etiam ad causas pias, nequeantque ad hoc eis eorum superiores concedere licentiam juxta clarum textum *Clement. exivi. de V. S.* posse tamen juxta eandem *Clement. e.* eos dare consilium quòd ad executionem testamentorum, cum citatis à se Covar. *de testam. c. 17. num. 1.* Sanch. *l. 6. mor. c. 11. num. 28.* Molin. *d. 247. num. 12.* Barbof. *in cit. Clem. exiv. num. 26.* asserit Reiffenst. *h. t. num. 782.* idque etiam testatores mandare posse executoribus, ne sine eorum consilio procedant; quòd tamen executores sequi non tenentur, ut Idem cum Sanch. & Barbof. *LL. cit. Pih. h. t. num. 112.* Rodriq. *qq. regular. tom. 3. q. 70. a. 2.* Quin & iisdem Fratribus à testatore committi posse, ut ipsi unum vel plures denominent executores: uti & mandare executori, ut non nisi iis pauperibus & causis piis, quos Fratres elegerint aut commendarint, applicent relicta, habet Reiffenst. *n. 783.* citans Abb. *in Clem. religiosus. de religios. n. penult.* Covar. Barbof. Rodriq. *ubi ante.* Sanch. *l. c. n. 32. & 41.* contra Molin. *cit. d. 247. n. 12.*

Quæst. 764. An & qualiter quis ad acceptandum munus executoris illudque exequendum cogi possit?

Resp. primò: executor in testamento designatus regulariter cogi nequit ad munus illud acceptandum, etiam si sit propinquus, etiam in ordine ad causas pias. Sanch. *in opusc. tom. 2. l. 4. c. 1. du. 42. an. 4.* Delben. *de immunit. eccl. c. 8. du. 21. f. 20. & c.* Ubi tamè semel illud acceptavit, sive expressè sive tacitè, etiam invitus cogi potest ad illud non dimittendum. *c. Joannes. h. t. & ibi Abb. n. 3.* Molin. *tr. 2. d. 248. n. 3.* Covar. *de testam. c. 19. n. 3.* de Lugo *l. c. n. 129.* Pih. *h. t. n. 113.* cum commun. est enim officium executoris ad instar procuratoris, quòd licet à principio sit voluntarium, post susceptum tamen mandatum necessariò implendum est. *l. 17. c. de procur. Tacitè autem illud acceptasse ex facto aliquo indicatur. ut dum actum aliquem istius muneris exercuerit, vel literas, in quibus ei officium executoris offerretur, scienter admisit, nec contradixit aut protesta-*

R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. III.

tus est. ut Arg. *Clement. 1. de procur.* tradit Bartol. *in l. 124. ff. de constit.* Secus tamen, si præsens sciat se constitutum executorem taceat, nisi sit propinquus vel amicus testatoris. Abb. Covar. Pih. *LL. cit.* Dixi tamen: *regulariter.* quia licet etiam sine causa non acceptans illud non peccaret graviter; ubi tamen sine gravi damno suo posset rebus proximi consulere acceptando illud, in quibus aliis proximus graviter læderetur, tenebitur illud sub gravi peccato acceptare & exequi. Lugo *l. c.* quin etiam potest Episcopus ob causam rationabilem clericum vel etiam laicum (uti & Judex secularis laicum suæ jurisdictioni subiectum. Arg. *l. unic. c. qui profusa juris d.*) in testamento denominatum executorem cogere, ut hoc munus suscipiat, eidemque mandare, ut voluntatem defuncti exequatur. Pih. *l. c.* Wiestn. *n. 284.* Reiffenst. *n. 785.* cum communi. ex ea ratione quòd ad Episcopum, quòd, cum defunctus, ut ultima sua voluntas adimpleatur, agere per seipsum nequeat, annumerari possit personis miserabilibus & auxilio destitutis, quibus subvenire est Judicis ecclesiastici sive Episcopi. per *c. super quibusdam. de V. S.* Wiestn. *n. 284.* Abb. *in c. si heredes. n. 7.* Covar. *ibi.* cum communi. An verò in hoc casu ab Episcopo compulsus suscipere & exequi hoc munus dicatur executor dativus, aut etiam commissarius & delegatus Episcopi, ut vult Reiffenst. *l. c.* meritò dubitari potest; cum rectius talis dicatur ab Episcopo constitutus, non nisi in casu, quo testator neminem nominasset.

2. Resp. secundò in genere: potest Episcopus à potiore, uti & magistratus secularis executorem in testamento denominatum, postquam munus delatum admisit, compellere ad illud exequendum. est communis & certa. idque, etiam si testator prohibuisset illos compelli juxta expressum textum *c. tua. 17. h. t.* ex ea etiam ratione, quòd privata persona nequeat constitutionem publici Juris ecclesiastici vel civilis immutare aut impedire, juxta *c. requisivisti. h. t.* juncta *Gl. in cit. c. tua. v. interdicti.*

3. Resp. tertio in specie: competit tam Judici laico quàm ecclesiastico nempe Episcopo hæc potestas monendi & compellendi executores laicos (clericos verò non nisi privativè Episcopo, utpote in quos Judici laico nulla est jurisdictio) ad exequendam voluntatem defuncti, sive hereditas & legata sint ad causam profanam, sive ad causam piam; ita ut hæc causa sit mixti fori, & detur locus præventioni. Abb. *in c. si heredes. h. t. n. 3.* Covar. *ibidem. n. 3.* Molin. *l. c. d. 250. n. 1.* Pih. *n. 115.* Reiffenst. *n. 788.* Et quidem, quòd hæc potestas competat Episcopo, si testator & executor est laicus, constat ex *cit. c. tua.* item *ex c. 3. & 6. h. t.* & tenent expressè cum *Gl. in cit. c. si heredes. v. ab Episcopo.* Abb. *l. c. n. 7.* Hofst. *in t. Joannes. h. t.* Molin. *l. c. n. 5.* Covar. Pih. *LL. cit.* Arg. *ejusd. c. si heredes.* ubi sine ulla distinctione datur Episcopo facultas compellendi executores ad exequendas voluntates defunctorum ex ratione data *resp. 1.* quòd ea quoque competat Judici laico, dum dispositio est ad causam piam, & testator laicus, constat ex *Amb. hoc amplius. de fideicom. & novell. 131. c. si quis ad satisfactionem. 10.* ubi etiam legata pia providentiã locorum Episcopi & Judicis civilis jubentur compleri. Plura de his paulò post, ubi, intra quòd tempus teneatur implere votum defuncti.

Quæst. 765. An executor munus suum delegare possit alteri, illudque transcat ad heredes illius?

Resp. posse Episcopum, ubi executio ad illum devolvitur, nullo à testatore denominato, vel

denominato non potente vel nolente exequi, utpote ad quem tanquam Judicem ordinarium eo casu pertinet munus executoris delegare illud alteri, habet communis sententia & praxis, & juxta illam id astruit. de Lugo. l. c. num. 330. cum Sanch. l. c. du. 42. num. 16. & in genere id semper posse executorem legitimum, ait Muller. in ff. de acquir. velomit. hered. ib. 32. Executor vero testamentarius (idem videtur de dativo) utpote qui respectu executionis sibi oblata & commendata non sunt Judices ordinarii, & in quibus videtur industria personæ electa, alteri id munus delegare seu committere nequeunt. de Lugo. num. 328. cum Sanch. potest tamen, ut Idem cum eodem, executor talis negotium aliquod particulare alibi exequendum committere alicui alteri. Unde jam etiam munus illud ad heredem suum non transmittit. Sylv. v. testamentum. 2. q. 4. Lugol. c. Pirh. num. 133. Arg. c. 2. §. sane. h. t. in 6. juncta Gloss. communiter recepta. Et quamvis quoque onus personale executoris non transeat ad ejus heredes, ut Pirh. cum Anchar. in cit. t. 2. q. 7. transeunt tamen in eum obligationes, quas in exequendo contraxit. v. g. quia damnum intulit, ut Idem cum Bartol. in l. a filio. ff. de adm. & cib. legat. Quod si tamen etiam quis designatus est executor, non ratione personæ, sed ratione dignitatis. v. g. Archiepiscopo Trevirensi, qui aliàs non erat propinquus testatoris, transit hoc munus ad successorem in dignitate Lugo. l. c.

Quæst. 766. An ab executore, antequam officium suum aggrediatur, exigendum juramentum, satisfactio & cautio?

Resp. quamvis juramentum, quo promittant se bona fide ac diligenter administraturos hoc suum officium, exigendum ab executoribus velit Jo. de Arena. de commiss. num. 24. apud Muller. l. c. hanc tamen sententiam lege destitui apud eundem ait Lauterb. de execut. ult. vol. c. 9. num. 11. Ubi etiam, licet in multis assimilentur tutoribus & curatoribus, non tamen tenentur de fideli executione satisfacere vel cavere Muller. l. c. citatis. l. 21. §. 4. de annal. legat. l. 26. §. quando dies legat. ac præcipue l. 28. & 49. c. de Episc. & Cler. quæ etsi pium executorem diligentissime instituunt, in iis tamen de hac satisfactione & cautione altum silentium.

Quæst. 767. Intra quod tempus voluntas defuncti mandanda executioni, & quæ pœna negligentia in hoc commissa?

I. **R**esp. ad primum: si tempus hoc determinatum à testatore, ultra illud differre non licet executionem; pro lege enim tenenda est voluntas testatoris juxta *novell. 22. c. 2.* tempus tamen illud prævenire licet; quia id non est contra voluntatem testatoris; nisi forte is aliud expressè disposuisset. Abb. in c. 3. h. t. Molin. d. 251. num. 1. Pirh. h. t. num. 119. Wiestn. 288. cum communi. Incipit autem hoc tempus à die scientiæ mortis & aditæ hereditatis, ante quam executioni testamenti locus non est. l. 3. §. si quis heredi ff. de stat. liber. Abb. in c. 3. h. t. num. 10. Covar. *ibidem*. num. 1. Pirh. l. c. si autem testator tempus certum non determinavit, tenetur executor quam primum post aditam hereditatem cessante impedimento exequi ultimam voluntatem. Abb. in c. si heredes. h. t. num. 5. Covar. num. 4. Sylv. v. testam. 2. q. 6. Pirh. l. c. Laym. l. 3. tr. 5. c. 11. num. 12. Arg. l. 47. ff. de

legat. 1. ubi expressè præcipitur, ut legata sine mora præstentur. ex ea etiam ratione; quod legatarius mox ab adita hereditate evadat dominus legati. Unde etiam Sylv. Laym. & c. censent executorem peccare mortaliter, si ex negligentia executionem diu differat. His non obstantibus, ut paulo post dicitur, quod executoribus ad causas profanas annus, ad causas pias sex menses concedantur; cum tempus illud solum præfigatur ad incurrendas penas, si intra illud executores exequi negligant. Unde

2. **R**esp. ad secundum: si executor semel monitus à Judice sive ecclesiastico sive laico (uti moneri potest & debet, ubi negligens est) intra annum non implet voluntatem defuncti, potestas exequendi devolvitur ab Episcopo eo anno elapso, præsertim quò ad causas pias, ut expressè habetur. *novell. 131. c. 11.* Covar. in c. 3. h. t. num. 8. Abb. num. 11. Reiffenst. num. 797. Pirh. num. 119. An verò sufficiat ad hanc devolutionem evitanda, opus executionis esse inchoatum intra annum; an verò requiratur esse etiam absolutum, non convenit inter AA. posterius tenent cum Gl. in cit. c. 3. v. intra annum. Jo. And. & alii apud Fagn. *ibid.* num. 7. quod ipsum tamen cum Fagn. bene limitat Pirh. nisi opus sit ita magnum, ut intra annum compleri nequeat; eò quod tunc subit justa causa, ob quam Episcopus tempus prorogare potest. Prius absolute tenet Abb. num. 9. De cætero, etsi valde probabile sit, hoc tempus à jure vel homine statutum executori esse continuum, & currat etiam ignorantia & impedio, ut tenent Durand. in specul. l. 7. p. 2. tit. de instrum. addit. §. 13. num. 39. cum præfixum sit, non in odium negligentia, sed in favorem eorum, quibus in testamento aliquid relictum. contrarium tamen tanquam probabilius cum Abb. *in c. cum esse. h. t. num. ult.* Covar. in c. 3. h. t. num. 3. & 4. Barbof. in collectan. *ibid.* num. 3. tenet Pirh. h. t. num. 122. ex ea ratione: quod dum tempus non præfixum in merum favorem alterius, sed simul in pœnam negligentia, uti in præsentem contingit, legitime impedito non currit. Insuper executor perdit omne id, quod ei aliàs competit, sive hereditas, sive legatum sit, cum omnibus fructibus; Molin. cit. d. 251. num. 3. Covar. in c. cum heredes. h. t. num. 6. Pirh. num. 126. (ubi etiam, quod ut in continente privetur illis, requiratur bina monitio) Wiestn. l. c. juxta expressum textum. *Sub. hoc. amplius. de fideicom. & cit. c. si heredes.* quamvis, ut Pirh. & Wiestn. Secundum aliam non minus verisimilem interpretationem ejusdem *cap.* traditam ab Abb. *ibid.* num. 5. & Covar. num. 4. hæres rebus hereditariis interdicatur, quousque voluntatem defuncti impleverit. Excipi tamen à pœna privationis totius hereditatis ob dictam negligentiam executionis heredes necessarios, utpote quibus, etsi negligentes sint, etiam quò ad legata pia exequenda; saltem sua portio legitima, veluti iis, non ex voluntate testatoris, sed ex dispositione juris, & quasi jure naturæ debita, non sit auferenda, tradunt Abb. l. c. num. 8. Covar. num. 4. nisi forte, ut Pirh. hereditas sit talis, quæ dividi non potest. v. g. sit regnum vel ducatus. Sed neque solus hæres, dum ipse & executor, sed etiam quilibet alius executor in illo casu negligentia privatur omnibus in testamento ei relictis, & insuper privatur munere executoris, ut Pirh. n. 128. cum Sylv. Molin. Covar. Etsi autem hæc pœna ipso jure incurrat, requiritur tamen ad executionem illius declaratio & sententia condemnatoria, ac proinde ante hanc non obligatur in conscientia. Covar.